

A black and white photograph of a group of people, likely immigrants, standing on a train platform. In the foreground, a man in a dark suit and glasses carries a suitcase. Next to him, a woman in a white dress and headscarf also carries a suitcase. To the right, a man in a dark coat and hat carries a large suitcase. Other people are visible in the background, some with luggage. The train cars are dark and have some numbers visible, like '201'.

Radboud Universiteit

Op het Spoor van Erfgoed

Katholiek Documentatie Centrum
Jaarverslag 2022

Het Katholiek Documentatie Centrum anno 2023

Bezoekadres:

Erasmuslaan 36
6525 GG Nijmegen

Postadres:

Postbus 9100
6500 HA Nijmegen

Telefoon: 024-3612457
E-mail: info@kdc.ru.nl
Website: www.ru.nl/kdc

Facebook: [/katholiekdocumentatiecentrum](https://www.facebook.com/katholiekdocumentatiecentrum)
Twitter: [@KDCNijmegen](https://twitter.com/KDCNijmegen)
Instagram: [/kdcnijmegen](https://www.instagram.com/kdcnijmegen)
Linkedin: [/company/kdcnijmegen](https://www.linkedin.com/company/kdcnijmegen)
YouTube: [/kdcnijmegen](https://www.youtube.com/kdcnijmegen)

Openingstijden:

maandag t/m vrijdag, 9.00 uur - 16.30 uur

Contactpersonen:

- Hans Krabbendam, directeur
- Ramses Peters, archivaris
- Marieke Smulders, collectiespecialist beeld & geluid en bibliotheek
- Carlijn Navest en Jessica Smith, informatieverstrekking

Colofon:

- Jeffry Huntjens-Baetsleer: redactie, opmaak en design
- Gerna Koning, Alexander Heusschen, Ramses Peters: fotografie KDC

Omslagfoto:

Nederlandse pelgrims vertrekken huiswaarts per trein op het station van Lourdes, Frankrijk. 1939.

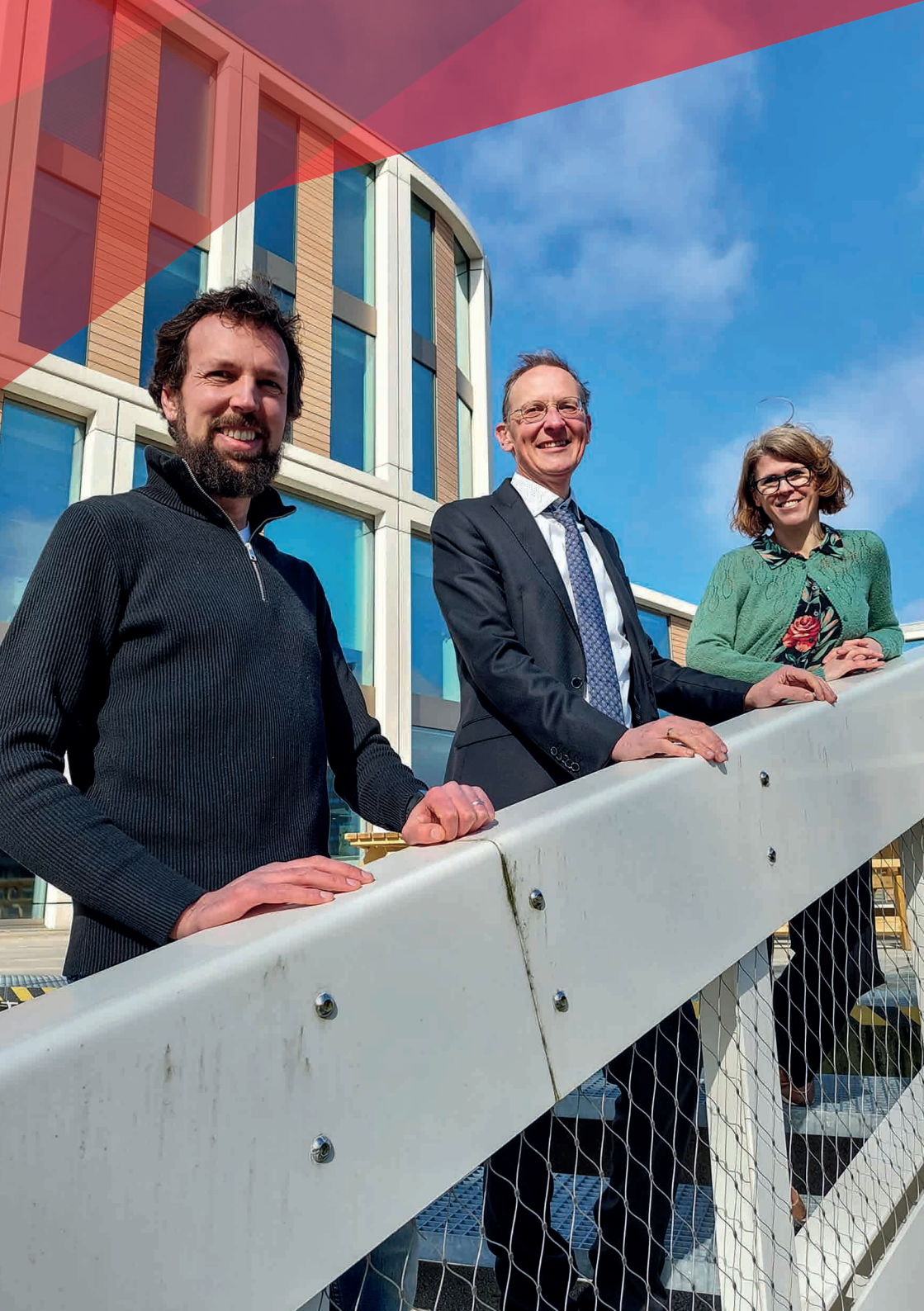
Van de foto's zonder naam- of bronvermelding is de maker helaas onbekend. Wij hebben ons uiterste best gedaan om deze informatie te achterhalen. Mocht u onverhoopt de rechten denken te bezitten over het getoonde materiaal, neem dan s.v.p. contact met ons op.

Op het Spoor van Erfgoed

Jaarverslag Katholiek Documentatie Centrum 2022

← Wandbord van de Nederlandse R.K. Bond van Spoor- en Tramwegpersoneel St.-Raphael, 1903-1928. Op de achterzijde staat: "Uitgegeven door het Monument Comité ten Bate van het R.K.H.O. Mgr. Mutsaers bij gelegenheid van het 25-jarig [...] 22 februari 1928". De fabrikant was Sphinx, Maastricht.

Inleiding

“Beste reizigers, u nadert het station van het KDC. U kunt hier overstappen op diverse trajecten voor onderzoek naar het katholieke erfgoed.” - Het KDC heeft veel overeenkomsten met het spoorbedrijf: het is een publieke dienst met een eigen dynamiek en traditie. Achter iedere geslaagde treinreis zit een arsenaal aan voorbereidende maatregelen, planning, onderhoud en details. Jaarverslagen tonen graag de buitenkant met een selectie van aansprekende voorbeelden en belangrijke projecten. Ook dit jaarverslag van het KDC over 2022 volgt dat patroon. Daarom is het goed om voorafgaand aan de processie van resultaten de aandacht te richten op de binnenkant: het werk dat achter de schermen gedaan wordt. Dit is uit te splitsen in diverse metaforische tracés: praktische werkzaamheden om collecties aan te vullen en te ontsluiten, scanoperaties, identificatie van beeldmateriaal, opschonen van zoektermen, bijscholing en vooral ook, het inrichten van heldere werkprocessen. Zonder deze constante zorg voor de collecties komen projecten niet van de grond en missen de ‘tijdreizigers’, want dat zijn studenten en onderzoekers, hun aansluiting.

De kwaliteit van de ontsluiting bevordert immers het gebruik van de collecties minstens zo sterk als de publieke schijnwerpers op de collecties. Na een aantal jaren extra energie gestoken te hebben in het aangaan en versterken van de contacten met andere instellingen en onderzoekers, richt het KDC zich weer op de verbetering van de toegankelijkheid van de collecties. De omloopsnelheid van digitale systemen vergen steeds weer aanpassingen. Daar geeft dit jaarverslag uitleg over.

In contrast met de digitale sneltrein volgen andere projecten een langzamer tempo. Overleg met belanghebbenden, het uitzetten van een route, het aandoen van tussenstations, omleidingen door obstakels en het incasseren van vertragingen moeten worden ingecalculeerd om het einddoel te bereiken. Ook die voorbereidingen behoren tot het binnenwerk. Dankzij een goede afstemming van de werkzaamheden met de juiste mensen op de juiste plaats, het aanboren van aanvullende fondsen kan het KDC aan zijn doel beantwoorden.

Dat doel is nog steeds het erfgoed van het Nederlands katholicisme vruchtbaar te laten zijn voor de vraagstukken van deze tijd.

Concreet betekent dit dat het KDC vooral veel investeert in drie hoofdwegen (ook wel 'speerpunten' genoemd), *politieke vernieuwing*, *internationale diversiteit* en *koloniaal erfgoed* als terminals voor verdere ontwikkeling. Daarnaast doen andere treinen het station KDC aan om ideeën, personen en producten uit te wisselen, of om hun wagons aan een KDC-locomotief te koppelen of een KDC-wagon aan hun trein te hangen. De bestemmingen variëren van lokale en regionale plaatsen in het Rijk van Nijmegen tot verre oorden op andere continenten.

Dit jaarverslag is een soort spoorboekje dat tijdreizigers wegwijs maakt in de wereld van het katholiek erfgoed. Goede reis!

- Hans Krabbendam, directeur KDC.

↑ Het KDC verzorgt werkcolleges voor studenten geschiedenis van de Faculteit der Letteren, waarbij ze voor het eerst in direct contact komen met historische bronnen. Ons team leert ze verantwoord omgaan met archiefmateriaal en zet ze op het juiste spoor voor hun eigen onderzoeksopdracht.

Treinmachinist praat met kind op perron →
Fotograaf: Louis van Paridon

1. Organisatie

Het KDC is een schakel in een breder erfgoednetwerk. Door onze krachten te bundelen met verwante instellingen uit binnen- en buitenland kunnen we het verhaal van katholiek Nederland beter in kaart brengen. Enkele voorbeelden van lopende samenwerkingsprojecten zijn: vanaf 2022 beheert het KDC samen met het Meertens Instituut de database *Bedeveartaatsen in Nederland* (BiN); met Huygens-ING leggen we een digitale collectie rond emigratie naar Australië aan; met het KADOC in Leuven en het Historisch Documentatiecentrum voor Nederlands Protestantisme (HDC) in Amsterdam nemen we deel aan diverse projecten over missie en zending; met de collega's van het Internationaal Instituut

voor Sociale Geschiedenis verkent het KDC de mogelijkheden voor nieuw onderzoek naar de vakbeweging en in samenwerking met het Nationaal Archief en partners in Indonesië digitaliseren we Nederlandstalige katholieke bronnen in dat land.

Dichter bij huis heeft het KDC ook goede partnerschappen opgebouwd. Eind 2022 kon een lang gekoesterde wens in vervulling gaan: de verbouwing van de studiezaal ten behoeve van de dienstverlening voor alle erfgoedcollecties aan de Radboud Universiteit. Het KDC werkt sinds 2019 intensief samen binnen het programma Radboud Erfgoed met de Bijzondere Collecties van de Universiteitsbibliotheek en het officiële universiteitsarchief. Het doel is om al het erfgoed, inclusief het verspreide 'zwerfgoed' op de campus (zowel van de universiteit als het universitair medisch centrum) gezamenlijk onder de aandacht te brengen van een breder publiek. Het is heel mooi dat een ruime, gemeenschappelijke studiezaal in het jubileumjaar van de honderdjarige universiteit in april 2023 in gebruik zal kunnen worden genomen. Meer hierover volgt in het komende jaarverslag. Ook met de faculteiten en andere instituten van de Radboud Universiteit,

↑ Directeuren Hans Krabbendam (KDC) en Antal van den Bosch (Meertens Instituut) tekenen een convenant van samenwerking van beide instellingen, ten behoeve van het project *Bedeveartaatsen in Nederland*, 25 mei 2022.

zoals het Centrum voor Parlementaire Geschiedenis en het Instituut voor Oosters Christendom en het Titus Brandsma Instituut, benutten we de mogelijkheden om samen te werken. Periodiek overleg zet ons op het spoor van gedeelde belangstelling, aanvullende collecties en potentiële onderzoeksprojecten.

Uitstekende ervaringen heeft het KDC ook met diverse erfgoedgemeenschappen, groepen die een maatschappelijke taak hadden en hun idealen willen doorgeven aan een volgende generatie en collecties in goed beheer willen overdragen. In dit jaarverslag komen we ze tegen bij de Politieke Partij Radikalen (PPR), de kerkelijke ontwikkelingswerkers, vertegenwoordigers van internationale katholieke gemeenschappen, vakbondsmensen, missie-congregaties en de vele particulieren die aanvullingen op bestaande collecties kwamen brengen. Dit alles kon worden uitgevoerd dankzij de structurele steun van de Radboud Universiteit die de personeels-, operationele- en huisvestingslasten voor haar rekening neemt. Dankzij bijdragen van 125 particuliere donateurs, stichtingen en subsidieverstrekkers konden voor een bedrag van € 250.000 diverse projecten worden bekostigd.

↑ Officiële overdracht familie-archief De Bourbon De Parme aan het KDC en de Radboud Universiteit op 9 mei 2023 in Huize Heyendaal. v.l.n.r.: prins Carlos de Bourbon de Parme, Agnes Muskens (vice-voorzitter College van Bestuur), Hans Krabbendam (KDC).

2. Ons bereik

Bezoekers

Vanaf het voorjaar van 2022 zagen we een langzame terugkeer naar het 'oude normaal'. Er was sprake van een voorzichtige stijging van het aantal fysieke bezoeken aan onze studiezaal richting het niveau van voor de coronapandemie, maar van een volledig herstel was helaas nog geen sprake. In december sloot de studiezaal voor een verbouwing die tot eind maart 2023 zou duren. Bezoekers konden in de tussentijd terecht in een tijdelijke studiezaal elders in de Universiteitsbibliotheek.

Van alle bezoekers was 35% student, 37% wetenschappelijk onderzoeker en 27% amateur onderzoeker. 77% van de bezoekers kwam van buiten de Radboud Universiteit. Deze cijfers volgen de trend van de laatste jaren.

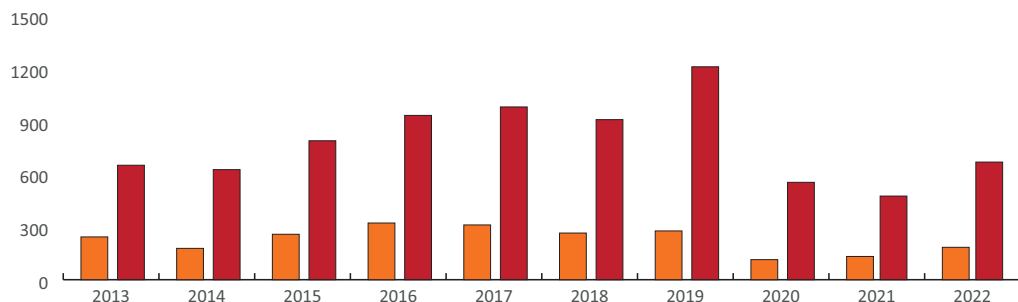
Net als het jaar daarvoor vragen veel onderzoekers digitale kopieën aan van archiefstukken, fotomateriaal en boeken via onze (gratis) dienst 'Scans on Demand'. Voor deze individuele aanvragen leverden we ruim 4.500 scans. Dat is minder dan voorgaande twee jaren en een teken van het herstel van het aantal fysieke bezoeken.

Communicatie

Website

Via de algemene website van het KDC (www.ru.nl/kdc) blijven we dus digitale bezoekers uit binnen- en buitenland ontvangen, die op zoek zijn naar praktische informatie, informatie over de collecties of over het katholiek erfgoed van Nederland. In 2022 werd de website gemiddeld door 2800 unieke personen per maand bezocht. Het merendeel van de internationale bezoekers was afkomstig uit België, Duitsland, Indonesië en de Verenigde Staten.

← *Impressie: Tijdschrift voor Katholiek Erfgoed*

Met name vanuit de laatste twee landen merken we de laatste jaren een gestaagde groei aan digitale bezoekers. Om dit buitenlandse publiek beter te kunnen bedienen, is besloten om in 2023 de Engelstalige website van het KDC grondig te herzien en geschikter te maken voor internationale bezoekers, die meestal op afstand gebruik willen maken van de diensten van het KDC. Tevens is er verder gewerkt om binnen het thema ‘koloniaal erfgoed’ een archief voor te bereiden voor digitalisering. Hiermee voldoen we aan directe vragen die we ontvangen van onderzoekers uit Indonesië (zie p. 21-23).

Het aantal bezoekers van de website van het KDC daalde met 20% in 2022 ten opzichte van 2021. Dit is een trendbreuk in vergelijking met de vijf jaar daarvoor, waarin er jaarlijks een kleine, gestage groei (van gemiddeld 5%) te herkennen was. De dalende bezoekersaantallen lijken verband te houden met de geleidelijke aanpassing van de Radboud Universiteit-website, waarop het KDC moeilijker te vinden is. Het zou ook kunnen liggen aan een algemener post-pandemie-effect van verminderde website-bezoeken. Nader onderzoek zou moeten uitwijzen of er nog andere factoren meespelen. In samenwerking met ICT-collega's wordt in de loop van 2023 een nieuwe versie van

de KDC-website ingericht. Daarbij is er ook aandacht voor het verbeteren van de vindbaarheid van het KDC op zowel de website van de Radboud Universiteit als in de zoekmachines (zoals Google en Bing).

De meest gezochte erfgoedthema's waren: ‘bedevaarten’, ‘pandemieën’, ‘internationale diversiteit’ (katholieke migranten), ‘koloniaal erfgoed’ (Indonesië) en ‘de Politieke Partij Radikalen’. Tevens was er veel aandacht voor onze bijeenkomsten en het erfgoedmagazine *Impressie*. Ten slotte lazen veel mensen de berichtgeving rondom het overlijden van adjunct-directeur Vefie Poels.

Social media

Naast de eigen website zijn de *social media*-kanalen een belangrijk visitekaartje voor het KDC. Facebook, Instagram en Twitter zijn hierbij onze voornaamste focus – LinkedIn en YouTube worden incidenteel ingezet en worden derhalve buiten deze analyse gelaten. Met Facebook-berichten bereikt het KDC gemiddeld 1096 personen per maand. Met Instagram-berichten worden 728 personen per maand bereikt. Dat is een stijging van respectievelijk 85% en 75% ten opzichte van 2021. Net als vorig jaar zien we dat de tendens is dat Instagram gemiddeld

meer jongvolwassenen bereikt (41% van de bezoekers is tussen de 18 en 35) en dat Facebook een wat ouder publiek trekt (44% van de bezoekers is boven de 55). Buitenlandse bezoekers (uit Indonesië en de Verenigde Staten) vinden het KDC via Instagram. Populaire thema's op beide platforms waren: 'bedevaarten', 'de biografie van kardinaal Van Rossum' en 'katholieke heiligen'.

Met Twitter hebben we gemiddeld 619 personen per maand bereikt. De populaire thema's aldaar waren opvallend anders dan op Facebook en Instagram. Dit laat ook wel zien dat Twitter een andersoortige doelgroep bedient. Zo was er op Twitter veel belangstelling voor onze vacatures en activiteiten. Berichten over 'koloniaal erfgoed', 'Mgr. dr. Herman Schaepman' en 'familie-archief de Bourbon de Parme' werden het meest bekeken.

Ook wist het KDC gemiddeld wekelijks de aandacht van de media te trekken. Kortom, dankzij gerichte inzet van diverse kanalen weet het KDC zijn berichten te verspreiden onder een breed publiek.

Publicaties

Tijdschrift

Impressie: Tijdschrift voor Katholiek Erfgoed is al jaren een sterk communicatiemiddel van het KDC. Ieder jaar zien we dat het erfgoedmagazine meer en meer mensen bereikt. Het blad wordt goed ontvangen door zowel een lezerspubliek dat nostalgisch is naar het katholieke verleden als door collega's uit de erfgoedsector en het onderzoeksveld. Op dit moment heeft het blad een fysieke oplage van 1250 exemplaren en een digitale verzendlijst met 300 adressen. In 2023 gaan we onderzoeken hoe we dit

lezersbestand nog verder kunnen laten groeien. De huidige onderwerpen in *Impressie* zijn veelal een reflectie van het actuele onderzoek, symposia en projecten in het bredere netwerk van katholiek erfgoed. De redactie wil graag verkennen of er nog sprake is van thematische 'blinde

Publicaties 2022 ↑

vlekken' op het gebied van diversiteit en inclusie bijvoorbeeld. Advies van externen kan daarbij vruchtbare resultaten opleveren.

Brochures

Als gift voor de vaste lezers en donateurs verscheen er naast de *Impressie* van december een brochure over kardinaal Van Rossum. In 2021 werd in Wittem de biografie van de kardinaal gepresenteerd door wijlen Vefie Poels. Verschillende sprekers reageerden op haar werk. Alle lezingen van die middag zijn gebundeld in de brochure *De wondere wereld van het Vaticaan. Perspectieven op kardinaal Van Rossum*. De brochure werd eenmalig uitgegeven en werd met veel belangstelling ontvangen (ook door de media). Inmiddels is de Engelse vertaling van Vefie Poels' biografie afgerond en ter publicatie aangeboden bij Radboud University Press (zie ook p. 24).

Daarnaast verschenen twee digitale brochures in navolging van onze bijeenkomsten over Mgr. dr. Schaepman en de PPR, met samenvattingen van de gegeven lezingen. Bezoekers en degenen die er niet bij konden zijn, waardeerden deze verslagen ten zeerste.

Boeken

Naast deze publicaties die door het KDC zelf zijn uitgegeven, verschenen er ook boeken bij verschillende uitgeverijen, die voortkomen uit onderzoek dat bij het KDC is uitgevoerd. Zo verscheen begin april *Weer werk!* geschreven door KDC-medewerker Andreas Caspers en literatuurhistoricus Peter Altena, in opdracht van de Stichting Vakbondshistorisch Archief Nijmegen en omstreken (SVAN), uitgegeven door Valkhof Pers. Het boek werd

gepresenteerd in de Maranathakerk en het FNV Vakbondshuis in Nijmegen en werd aangeboden aan wethouder Petra Molenaar (Werk en Inkomen).

In september volgde een biografie over dr. Herman Schaepman geschreven door journalist Ton Crijnen en juriste Ina Herbers (die eind 2022 overleed), getiteld *Een groot emancipator*, uitgegeven door en in opdracht van Valkhof Pers en het KDC. De vorige biografie over Schaepman was al meer dan vijftig jaar oud en de informatie bleek inmiddels sterk verouderd. Crijnen en Herbers verwerkten nieuwe inzichten tot een boeiend verhaal over één van de eerste katholieken in de Haagse politiek, de kracht van zijn redenaarskunst en zijn rol in de emancipatie van het katholieke volksdeel. De publicatie genoot veel media-aandacht. Tijdens de boekpresentatie gaven dr. Ernst Hirsch Ballin en dr. Henk te Velde lezingen.

Het nieuwe boek over de geschiedenis van de PPR was ook veelvuldig in het nieuws. *Macht op de schop* werd geschreven in opdracht van de reünistenvereniging van de PPR, het wetenschappelijk bureau van GroenLinks, de sectie geschiedenis van de Radboud Universiteit en het KDC. Voor het eerst brachten historici de geschiedenis van deze progressieve, christelijke partij in beeld. De politieke thema's die toen haar verkiezingsprogramma vulden hebben nu nog steeds grote urgentie. Welke lessen kunnen jonge politici van hen leren? Het boek stond onder redactie van Christoph van den Belt, Wim van Meurs en Hans Krabbendam en werd uitgegeven door Boom Uitgevers. Het boek werd besproken in verschillende dagbladen en het radio-programma OVT (VPRO).

Het eerste exemplaar van de nieuwe biografie over Herman Schaepman overhandigd aan Ernst Hirsch Ballin door auteurs Ton Crijnen en Ina Herbers.

Ten slotte presenteerde het KDC in diezelfde maand nog een boek door Pieter van Wissing over zijn heeroom Henk van Wissing uit Brakkenstein (Nijmegen), die als SVD-missionaris heeft gewerkt in Indonesië voor, tijdens en na de onafhankelijkheidsstrijd. *De tovenaars van Timor* verscheen bij Uitgeverij Verloren.

Activiteiten

Vanaf het voorjaar van 2022 organiseerde het KDC weer publieksbijeenkomsten. Met in totaal 600 gasten bleek de behoefte om elkaar weer te mogen ontmoeten om de resultaten van onderzoek naar katholiek erfgoed te delen weer groot. Zo was het KDC medeorganisator van diverse boekpresentaties (zie p. 13-14), expertmeetings en symposia. Een volledig overzicht vindt u in de bijlage. We lichten hier enkele voorbeelden uit.

Op 9 mei overhandigde prins Carlos de Bourbon de Parme zijn familiearchief aan het KDC en de Radboud Universiteit (zie ook p. 17). Tijdens een bijeenkomst in Huize Heyendaal gaven onderzoekers toelichting over de politieke en cultuurhistorische waarde van het archief. Tevens deden zij voorstellen voor toekomstig onderzoek.

Op 25 mei maakten wetenschappers de balans op van jarenlang onderzoek naar bedevaarten binnen de landsgrenzen van Nederland. Gedurende zeven jaar (1993-2000) is er door een team van ruim honderd werknemers gewerkt aan de totstandkoming van het vierdelige lexicon *Bedevaartplaatsen in Nederland*, onder redactie van Peter Jan Margry en Charles Caspers. Het symposium werd georganiseerd naar aanleiding van de overdracht van de database *Bedevaartplaatsen in Nederland* van het Meertens Instituut aan het KDC (zie p. 19).

Op 30 november organiseerde het KDC in samenwerking met Radboud University Network on Migrant Inclusion (RUNOMI) een seminar in het kader van het erfgoedthema internationale diversiteit. Onderzoekers spraken op deze studiemiddag met elkaar over de praktische kanten van onderzoek doen naar christelijke migranten in Nederland. (zie ook p. 20)

3. Collecties

In 2022 werden er ruim 5.000 archiefstukken van het KDC geraadpleegd door onze bezoekers, zowel fysiek als digitaal. De collectie groeide afgelopen jaar met een kleine 80 strekkende meter door 17 nieuwe collecties (bij elkaar meer dan 60 meter) en 18 meter aan aanvullingen op bestaande archiefcollecties. Enkele aansprekende voorbeelden lichten we hieronder toe.

De grootste tijdsinvestering betrof het werk aan het archief van de stichting Vereniging Nederlandse Bedevaarten en haar voorgangers, en het archief van priester en televisiemaker Antoine Bodar. Beide zijn bijna afgerond. Tussendoor werden tal van kleine collecties ontsloten.

Wouter Lutkie (2^e links achter) en Arnold Meijer (leider Zwart Front) (midden voor) op bezoek bij Mussolini in Rome, december 1934.

Daarnaast is ook dit jaar gewerkt aan de zogenaamde *digital born*-collecties. Dat zijn documenten die digitaal tot stand zijn gekomen (zoals bijvoorbeeld een PDF- of Word-document op een computer) en die het KDC graag als digitaal bestand zou willen beheren en behouden. *Digital born* stelt ons voor een nieuwe soort vragen en uitdagingen op het gebied van archiveren over veilige en duurzame opslag, bestandsformaat en bescherming van persoonsgegevens. Samen met onze ICT-collega's van de Radboud Universiteit denken we na over passende oplossingen. Deze eerste ervaringen werden opgedaan met de digitale aanvullingen op bestaande collecties. Blijvende aandacht is voor controle, correctie en aanvulling van de tienduizenden beschrijvingen.

Bijzondere aanwinsten

Archivalia Willem Huberts

In april 2022 publiceerde Willem Huberts de biografie van priester en fascist Wouter Lutkie, die daarvoor rijkelijk putte uit Lutkies omvangrijke archief in het KDC, dat ook grotendeels online is te bekijken. Tijdens dit onderzoek verzamelde de biograaf een archiefdoos vol met nieuwe documenten, die hij aan het KDC schonk. Het gaat onder andere om correspondentie van Lutkie met bisschop

← Singer-songwriter *avant la lettre* Jules de Corte (l) en radio- en t.v.-maker Alexander van Waijnenburg (r) tijdens een uitzending van stichting de Zonnebloem.

Diepen, brieven van het Zwart Front aan paus Pius XI en kopieën van brieven van Arnold Meijer. Het is mooi om te zien hoe onderzoek en publicatie tot nieuwe aanvullingen op de collectie leiden.

Archivalia Erik Jurgens

Iets soortgelijks gebeurde naar aanleiding van het verschijnen van het boek *De Politieke Partij Radikalen 1968-1990*. Bij de presentatie hiervan namen diverse oud-leden aanvullingen voor het PPR-archief mee. Medeoprichter en voormalig politicus Erik Jurgens droeg enkele dozen over met stukken betreffende zijn carrière. Het archief bevat stukken uit zijn jeugd, zijn betrokkenheid bij de oprichting van de PPR, maar ook enkele mappen over zijn overgang naar de PvdA en zijn latere werkzaamheden voor die partij.

Collectie J.L. Sträter

Door een toevallige vondst van iemand die een inboedel kocht, kwam het KDC in het bezit van een kleine maar mooie verzameling ontwerptekeningen van borduuratelier J.L. Sträter uit Hilversum. Dit katholieke bedrijf maakte o.a. liturgische gewaden, vaandels en paramenten in de periode 1927-1980. Sträter behoorde samen met

het atelier Stadelmaier uit Nijmegen (reeds opgenomen in het KDC) tot de belangrijkste naoorlogse borduurateliers van katholiek Nederland. Kunsthistorische medewerkers van het KDC gaan in 2023 aan de slag met de ontwerpen om de collectie te ontsluiten.

Geluidsbanden Jules de Corte

Spontane aanbiedingen kunnen grote verrassingen opleveren. Zo ontving het KDC ruim 100 cassettebandjes met ingesproken brieven van componist, dichter, zanger en pianist Jules de Corte (1924-1996). De Corte was sinds zijn kindertijd blind en bleek op het St.-Henricus Blindeninstituut in Grave een talent voor muziek te hebben. In de jaren vijftig schreef en zong hij liedjes in zijn eigen KRO-programma en trad hij regelmatig op in kerken en theaters. Zijn oeuvre behoort tot het muzikale erfgoed van Nederland. Deze unieke collectie biedt een inkijkje in zijn dagritme, bespiegelingen en ervaringen. Omdat De Corte's honderdste geboortjaar nadert en de cassettebandjes zeer kwetsbaar zijn, wordt dit materiaal door het KDC gedigitaliseerd.

Bibliotheek

In 2022 ontving het KDC rond de 1.950 schenkingen voor de bibliotheekcollectie: boeken, brochures en tijdschriften. Het merendeel is afkomstig van particulieren. Maar daarnaast heeft de collectie ook een mooie aanvulling gekregen uit de bibliotheek van het Nijmeegse klooster van de franciscanen, dat een andere bestemming krijgt.

Daarnaast hebben medewerkers van het KDC veel werk verzet door ruimte te creëren voor de nieuwe aanwas in de magazijnen, brochures uit archieven te halen die voortaan apart bewaard worden en is de leeszaalcollectie aangepast ter voorbereiding op de nieuwe studiezaal.

Bruikleen

Van februari tot augustus 2022 organiseerde Museum Catharijneconvent in Utrecht de tentoonstelling *Van God los?* over de roerige jaren zestig. Hoe botsten de revolutionaire ideeën, waar dit decennium in het populair gedachtegoed zo bekend om staat, met de religieuze sentimenten die toen ook sterk leefden? Het KDC heeft voor deze tentoonstelling fotomateriaal aangeleverd.

Prinses Irene en prins Carlos Hugo van Bourbon-Parma kondigen hun verloving aan in de tuin van Paleis Soestdijk, 1964.

Lopende projecten

Familiearchief De Bourbon de Parme

In september 2021 heeft prins Carlos de Bourbon de Parme zijn familiearchief, het archief van de Carlisten (de Spaanse troonpretendenten) en het fotoarchief Maria de las Nieves de Braganza (1852-1941) aan het KDC en de Radboud Universiteit geschonken. Het archief is van onschatbare waarde voor onderzoekers geïnteresseerd in de politieke geschiedenis van negentiende- en twintigste-euws Europa. In mei 2022 werd de overdracht officieel bevestigd met een bijeenkomst op Huize Heyendaal. Daarna is de collectie voorbereid voor nadere inventarisatie. Begin 2023 kon op kosten van het Radboud Institute for Culture and History (RICH) een postdoc-onderzoeker worden aangesteld die de komende twee jaar deze collectie zal ontsluiten: dr. Andrea Perez. Zij wordt een jaar lang ondersteund door een archivaris, bekostigd uit private fondsen.

Heilig Land Stichting

Dit jaar zijn de collecties van de Heilig Land Stichting (nu: Museumpark Orientalis) uit de periode 1975-2010 (cultuurpark, begraafplaats, parochie), die in 2021 aan het KDC werden overgedragen, samengevoegd met de collectie uit 1910-1975 (uit Regionaal Archief Nijmegen). Het volledige archief is nu ondergebracht bij het KDC. Dankzij een gift van de paters montfortanen is er tevens budget om het eerste deel te gaan ontsluiten.

↑ De Zoete Lieve Vrouw van Den Bosch is een Nederlandse bedevaartplaats, die jaarlijks door ca. 400.000 personen wordt bezocht.

Dekoloniseren van collecties

Het KDC denkt na over het dekoloniseren van de collecties die zij beheert. Dit doen we door bronnen van koloniale herkomst te identificeren, beschrijvingen in inventarissen en andere toegangen kritisch door te lichten op koloniaal taalgebruik en inventarissen en toegangen ook in andere talen beschikbaar te maken. Hiertoe zijn medewerkers van het KDC uit verschillende onderdelen van de organisatie in 2022 en begin 2023 bijgeschoold.

St.-Claverbond

In 2022 is het St.-Claverbond-archief geordend en geïnventariseerd. De St.-Claverbond was opgericht ter ondersteuning van de liefded werken van de Nederlandse jezuïeten-missies in Nederlands-Indië. In 2023 zal deze collectie worden gedigitaliseerd en ontsloten.

Daarnaast is er een start gemaakt met de ontsluiting van de indexkaartjes die gebruikt zijn voor de scheurkalender *Algemeene missiekalender* (AMK), die

werd uitgegeven om de missieactiviteiten van een groot aantal orden en congregaties in Nederland (financieel) te ondersteunen. Deze kaartjes zijn opnieuw gedigitaliseerd, waardoor de afbeelding met de onderschriften zichtbaar zijn in de digitale reproductie. Deze zijn vervolgens kritisch doorgelicht en aangevuld. De indexkaartjes die betrekking hebben op Indonesië komen in samenwerking met Wikimedia Indonesia beschikbaar op wikicommons, voorzien van vernieuwde metadata in het Nederlands en het Bahasa Indonesia.

Hoe het dekoloniseren van collecties aansluit binnen de bredere context van het behoud van en onderzoek naar koloniaal erfgoed wordt uitgelegd op pagina 21-23.

4. Erfgoedthema's

Bedevaarten

In mei 2022 werd de samenwerking tussen het KDC en het Meertens Instituut in Amsterdam hernieuwd. Tussen 1993-2000 werkte een team van het Meertens Instituut met grote inbreng vanuit de Radboud Universiteit aan een vierdelig lexicon met ruim 660 bedevaartplaatsen in Nederland, onder redactie van Peter Jan Margry en Charles Caspers. Het project kende drie doelen: de samenstelling van een database van alle Nederlandse bedevaartplaatsen in verleden en heden, de aanleg van materiële documentatiedossiers met betrekking tot die plaatsen en de uitgave van het lexicon. De documentatie van 30 strekkende meter verhuisde van het Meertens Instituut naar het KDC. Daarmee wordt de database aangevuld met actuele informatie en verder uitgebreid met nieuwe categorieën, zoals bedevaartsplaatsen in het buitenland die veel Nederlanders trokken. Het Meertens blijft de digitale database beheren en ontwikkelen. Onder leiding van de voormalige redacteurs, werken vrijwilligers van het KDC aan de verrijking en actualisering van deze database, zodat het als een bron kan dienen voor toekomstig onderzoek naar dit thema. Deze collectie sluit nauw aan bij de andere collecties KDC en trekt per jaar 200.000 digitale bezoekers.

Politieke vernieuwing

Een van de speerpunten van het KDC is politieke vernieuwing. Binnen dit thema zijn er belangrijke mijlpalen bereikt in 2022 in de vorm van de drie publicaties, die reeds zijn benoemd (zie p. 13-14).

Ook het project *Ongekende Jaren*, over het kerkelijk aandeel in mondiale hulpverlening en ontwikkelingswerk, is samen met de erfgoedgemeenschap van ervaringsdeskundigen voortgezet. Steeds meer bronnen en literatuur over dit onderwerp konden worden opgespoord en aangevuld met persoonlijke perspectieven.

De jonge historicus Daan Sanders werkt aan een overzicht en ontwikkelt samen met dr. Peter van Dam (UvA) het plan om de geschiedenis van het Conciliair Proces (1987-1992) te beschrijven. Het CP was een gezamenlijke bewustwordingsproces in verschillende kerken in Nederland om oplossingen te bieden voor de grote internationale problemen van die tijd (en nu): honger en armoede in ontwikkelingslanden, milieuvervuiling, racisme, genderongelijkheid en oorlogsdreiging. Publicaties hierover zijn in voorbereiding.

Tijdschriften

Het voltooiën van deel 5 van de *Bibliografie van Katholieke Nederlandse Periodieken* (BKNP), het langst lopende project van het KDC, is na vele jaren nu in de eindfase gekomen. Dit laatste deel is gewijd aan de bladen voortgekomen uit de katholieke politieke en sociale actie: de bladen van politieke partijen, stands- en vakorganisaties, maatschappelijk werk en drankbestrijding. Projectleider Otto S. Lankhorst heeft daarom dit jaar veel tijd in de Koninklijke Bibliotheek doorgebracht om een groot aantal van de originele exemplaren die daar bewaard zijn gebleven, te beschrijven. De verwachting is dat het corpus eind 2023 klaar is om geredigeerd te worden, zodat het laatste deel in 2024 kan verschijnen.

Internationale diversiteit

Met het thema internationale diversiteit wil het KDC aandacht geven aan het erfgoed van katholieke migrantengemeenschappen in Nederland. In de afgelopen drie jaar zijn er veel contacten gelegd met diverse gemeenschappen en belangenorganisaties, om af te stemmen waar de vragen, behoeften en belangen van deze doelgroepen liggen.

Deze voorbereiding wierp in 2022 vruchten af in de vorm van bijeenkomsten en concrete projecten.

Een voorbeeld van hoe zo'n contact tot stand kan komen is het fotoproject rond de Chaldeeuwse Kerk (een zelfstandige, geünieerde kerkorganisatie met oorsprong in Syrië en Irak). De fotocollectie die in 2021 in samenwerking met de Chaldeeuwse Kerk tot stand kwam, kon in 2022 worden overgedragen aan het KDC. Een tweede voorbeeld is het plan om de getuigenissen van de eerste generatie migranten te gaan vastleggen in een nieuw *oral history*-project, dat begin 2023 van start zal gaan. Het project is opgezet door het KDC en komt tot stand met financiële ondersteuning van de Katholieke Emigratie Centrale. Het zal bekend komen te staan als *Oral Histories van Katholieke Migrantengemeenschappen* (OKHM). In de komende anderhalf jaar zullen de grondleggers van drie verschillende gemeenschappen worden geïnterviewd. Op grond van alle informatie en aanvullend bronmateriaal zal in samenspraak met elke gemeenschap een historisch overzicht worden opgesteld. OKHM dient als een pilot om toekomstige vergelijkbare collecties op systematische wijze te helpen borgen.

← Seminar 'Building Trust' over onderzoek door en naar christelijke migranten in Nederland.

↑ Javanese Wajang-pop uit de collectie van het Nijmeegs Volkenkundig Museum | **Fotograaf:** Flip Franssen.

Verder was het KDC in 2022 betrokken bij de totstandkoming van een publicatie van het Museum Catharijneconvent over de interieurs van migrantenkerken in Nederland, dat naar verwachting in 2023 zal uitkomen. En er zijn besprekingen gaande met de verschillende groepen die bezig zijn met Byzantijnse collecties (daarmee wordt bedoeld: gemeenschappen binnen de Latijnse Kerk die de Slavisch-Byzantijnse ritus volgen) om tot één gezamenlijke collectie te komen.

Ten slotte waren er ook nieuwe ontmoetingen die kansen bieden op toekomstige samenwerking. Zo was in september de eerste landelijke ontmoetingsdag voor katholieke migranten, over de positie van deze gemeenschappen in de Nederlandse Kerkprovincie. En in november was er een seminar georganiseerd door het KDC met logistieke ondersteuning van het Radboud University Network on Migrant Inclusion (RUNOMI) over de praktische kanten van onderzoek naar en met christelijke migranten in Nederland.

Koloniaal erfgoed

Het Nederlandse koloniale verleden en de doorwerkingen daarvan vormen sinds enkele jaren een speerpunt binnen overheidsinstellingen, musea en archiefinstellingen. Specifiek vragen naar de aard en verschijningsvormen van koloniaal erfgoed en de omgang daarmee staan voorop en gaan over beheer, betekenisgeving, toegankelijkheid en restitutie van collecties en objecten. Ook het KDC beheert een brede waaier aan erfgoed uit een koloniale context. Erfgoed dat is meegenomen uit diverse landen die in het verleden door West-Europese naties zijn gekoloniseerd. Alsmede erfgoed dat dankzij de koloniale structuur kon worden vastgelegd of tot stand kon komen, zoals foto's, tekeningen, manuscripten, tijdschriften en archieven als neerslag van kennisproductie. De afgelopen jaren komen er steeds vaker verzoeken binnen om dit koloniale erfgoed toegankelijk te maken.

Gedeeld Erfgoed Delen

Dr. Maaike Derksen is bij het KDC de expert op het gebied van koloniaal erfgoed.

Dr. Maaïke Derksen (r) en →
directrice Niken Prihastanti (l)
beoordelen archiefstukken
voor digitalisering op het
kantoor van PT Aliz Dinamika in
BSD City (Greater Jakarta).

Zij heeft tevens een uitgebreid netwerk in Indonesië en in Nederland binnen de Indonesische gemeenschap. Onder haar leiding werkt het KDC in samenwerking met onderzoekers van de Radboud Universiteit aan het project *Gedeeld Erfgoed Delen*. Voor het ontwikkelen van de visie en missie van het project is in voorgaande jaren aansluiting gezocht bij het *Internationale Cultuurbeleid* (ICB) van Nederland en de programma's *Gedeeld Cultureel Erfgoed* (2009-2020) en *Internationale Erfgoed Samenwerking* (2021-2024). Ook het aankomende adviesrapport *Universitaire collecties uit koloniale context* (2023) in opdracht van Stichting Academisch Erfgoed waaraan Maaïke Derksen namens het KDC en de Radboud Universiteit heeft meegewerkt is relevant. Binnen en vanuit het KDC is *Gedeeld Erfgoed Delen* het afgelopen jaar in Nederland en Indonesië breder verankerd in diverse samenwerkingsverbanden (met *Metamorfoze* vanuit de Koninklijke Bibliotheek, met het Nationaal Archief, met het Erfgoedcentrum Nederlands Kloosterleven, met hogere oversten van orden en congregaties in Nederland en Indonesië; met katholieke universiteiten in

Indonesië, met Wikimedia Indonesia). Dit project is gericht op de inventarisatie en ontsluiting katholiek koloniaal erfgoed in Nederland en Indonesië. Dit project is gestart vanuit de ambitie om collecties die door de loop van de geschiedenis gescheiden zijn, deels in Nederland en deels in Indonesië, in digitale vorm weer in samenhang toegankelijk te maken.

Betrokken kerkelijke en religieuze organisaties in Indonesië ondersteunen, net als groepen in Nederland gespecialiseerd in Indische (familie) geschiedenis, het grote maatschappelijke belang van dit erfgoed in Nederland en Indonesië. Door duurzame digitalisering worden archiefcollecties toegankelijk voor diegenen over wie zij gaan: degenen die zich tot de wat ruimere 'familie' van de missionarissen en religieuzen rekenen, omdat zij bij hen op school zaten, in het internaat, in het weeshuis, bij het jeugdwerk, op muzieklés, of in het ziekenhuis. Van hen zijn vaak foto's genomen, over hen wordt geschreven in brieven, hun namen komen voor in missietijdschriften of op leerlingenlijsten. Digitale toegang schept kansen voor deze belanghebbenden en hun nabestaanden

om informatie te vinden over de geschiedenis van bijvoorbeeld hun familie, dorp en school. Hun belangstelling leidt weer tot aanvullende informatie over en perspectieven op de collecties en kan zo bijdragen tot verdere evaluatie van de inzet van missionarissen overzee.

Met *Gedeeld Erfgoed Delen* pioniert het KDC in digitale koppeling en ontsluiting van archiefcollecties in Nederland en Indonesië. De opzet en uitvoering van het project gaan uit van gelijkwaardigheid en uitwisseling van expertise en competenties – ook al brengen niet alle partners hetzelfde in. Erfgoed delen betekent ook vormgeven aan gedeelde verantwoordelijkheid ervoor, een gedeeld rentmeesterschap. De eerste stap in het *Gedeeld Erfgoed Delen*-project is gericht op duurzaam digitaal en fysiek conserveren, inventariseren en (digitaal) ontsluiten van (Nederlandstalige) collecties die betrekking hebben op een gedeeld Indonesisch-Nederlands verleden in Nederland bij het KDC en in Indonesië.

Indonesië: Pilot digitalisering van Gedeeld Erfgoed

In 2022 is Maaïke Derksen gestart met een pilot die zich richt op de ontsluiting, digitalisering en conservering van archieven met betrekking tot de negentiende en twintigste-eeuwse geschiedenis van katholieke organisaties in Indonesië. Voor de selectie van relevante collecties en kaders scheppen voor de toegang tot de nieuwe digitale collecties werkt zij samen met Universitas Katolik Soegijapranata (Unika) in Semarang in Indonesië. Voor de digitalisering en conservering wordt samengewerkt met PT Aliz Dinamika, gespecialiseerd in de digitale conservering van Nederlands erfgoed in Indonesië.

Voor de pilot zijn er een vijftal deelprojecten in samenwerkingen met de archiefeigenaren opgezet. In 2023 zal er aan de Radboud Universiteit een onderzoeksproject gericht op jeugdzorg en onderwijs starten waarvoor de (digitale) toegang tot deze collecties van vitaal belang is.

Digitaliseren op een duurzame wijze van collecties in Indonesië behelst echter veel meer dan het scannen van de stukken. Eerst worden relevante archieven opgespoord en wordt er door het KDC intensief met archiefeigenaren overlegd over de wensen en mogelijkheden van digitale conservering en ontsluiting. Na het sluiten van overeenkomsten wordt de collectie overgebracht naar onze digitaliseringspartner in Jakarta waar de collectie wordt geordend, opgeschoond, fragiele stukken gerestaureerd, geïnventariseerd en zorgvuldig omgepakt in archiefomslagen en dozen. Vervolgens wordt er een inhoudelijke toegang tot de stukken en de digitale kopieën opgesteld. De fysieke stukken worden nadat het scannen is voltooid teruggebracht door het KDC naar de eigenaren. Zij ontvangen dan ook een digitale kopie van de stukken en de digitale toegang tot de collectie. De eigenaren worden daarbij voorgelicht en doorlopend geadviseerd inzake de bewaaromstandigheden van het fysieke materiaal, het gebruik van de archieftoegangen en de digitale kopieën. In Nederland werkt het KDC samen met het Nationaal archief, waar de masters van de digitale kopieën duurzaam worden opgeslagen en via wiens portal de digitale toegang en scans beschikbaar worden gesteld. Na evaluatie van de pilot besluit het KDC hoe het project kan worden voortgezet.

5. Personeel

Het overlijden van adjunct-directeur Vefie Poels in oktober greep duchtig in in de wijde kring van het KDC. De verslagenheid was groot, vanwege het persoonlijk verlies voor haar familie en vrienden en het verlies van haar rol en inbreng in het KDC. Zij was als onderzoeker, studiesecretaris, documentalist, bibliograaf, biograaf en adjunct-directeur ruim 35 jaar verbonden met het KDC. Zij werd passend herdacht. In november heeft dr. Brian Heffernan namens Vefie haar boek over kardinaal Van Rossum (uit 2021) gepresenteerd aan de Pauselijke Urbaniana Universiteit in Rome. De volledige lezing *'Pioneering Prefect. Willem van Rossum's Role in the Drafting of Maximum Illud (1919)'* was nog door haarzelf voor deze

gelegenheid geschreven. De Engelse vertaling van haar boek zal binnenkort verschijnen.

Versterking kreeg het team van het KDC in een vaste aanstelling voor Milou van den Berg als instituutssecretaris. Zij speelt een belangrijke rol in het managementteam waarin ze het overzicht houdt over de veelsoortige administratieve en secretariële taken en diverse verbeteringstrajecten.

Een van die processen nam Sanne Bergs voor haar rekening. Zij lichtte de inrichting van ons databeheerssysteem AdLib door. Ze kon een belangrijke slag maken door de interne logica van het systeem te herstellen en medewerkers te instrueren om de invoering van

← Dr. Vefie Poels (m) bij het symposium *De Rode Paus. Kardinaal Willem van Rossum en zijn relatie tot de moderniteit* in september 2021 op de Radboud Universiteit.

gegevens uniform te maken. Haar inzet heeft ons laten inzien dat het nodig is dat deze investering in de kwaliteit van het zoekstelsel structureel doorgezet wordt, zeker nu het aanpassen van de thesaurus op koloniale termen urgentie zal krijgen. Helaas had het KDC op dit moment de financiële middelen niet om haar langer dan een jaar in dienst te hebben.

Ten slotte verwelkomde het KDC in 2022 weer een aantal nieuwe vrijwilligers, die zich inzetten voor het ontsluiten van de bronnen. Egbert ter Heine maakt inleidingen op de Beeld- en Geluid- collecties, Jacques Schellings transcribeert de dagboeken van de neven Visser, die als Zouaven naar Rome trokken. Bas Keijser is de nieuwe boek- en brochurebinder voor onze bibliotheekcollectie en Eva van Teeseling werkt aan de herziening van de beschrijving van de missiefotocollecties. Zonder de inzet van onze vijftientwintig vrijwilligers zou het KDC verschillende werkzaamheden niet kunnen realiseren.

Reproductie van Ethiopische kunst over *Sint Joris* → en de draak op een kaartje van de Graal-beweging.

6. Plannen

In het spoor dat uitgezet is met de aanbevelingen van de evaluatiecommissie heeft het KDC de actieve rol in het erfgoedbeheer en het onderzoeksveld ingebed in de bestaande processen.

Extra aandacht schenkt het KDC in 2023 het doorlichten van de beschrijvingen in de KDC-collecties om inclusiviteit te versterken. Het doel is om de verzamelde data die gekleurd zijn door machtsverhoudingen (kolonialisme, ras, klasse, gender, geaardheid) aan te vullen zodat ze meer en inclusievere informatie bieden voor nieuwe perspectieven en gebruikers. Het concrete resultaat (op lange termijn) is een catalogus van archief- en beeld/geluidcollecties die meerstemmigheid in de collectiebeschrijvingen biedt. In overleg met archiefeigenaren, erfgoedgemeenschappen en deskundigen wordt een plan van aanpak gemaakt.

Voor de bedrijfsvoering wil het KDC voortgang boeken om de werkprocessen vast te leggen en in kaart brengen welke middelen er nodig en beschikbaar zijn voor het uitvoeren van de plannen op lange termijn.

In 2023 zal de pilot die zich richt op de ontsluiting, digitalisering en conservering van archieven met betrekking tot de negentiende en twintigste-eeuwse geschiedenis van katholieke organisaties in Indonesië worden afgesloten. Deze pilot heeft tot een enorme deskundigheidsbevordering binnen en vanuit het KDC bijgedragen. Aanvullende middelen zullen worden gezocht voor de voortzetting van nieuwe digitaliseringsprojecten voor het ontsluiten van katholieke gedeeld erfgoed collecties in Indonesië, met steun van relevante partners binnen en buiten de wetenschap, in Nederland en Indonesië.

Schoolplaat 'Toen stond Jezus op, gebod de →
winden en het meer, en er ontstond een groote
kalnte' | **Schilder:** Jos. Speybrouck (1927).

Bijlagen

Nieuwe archieven in 2022

Archief Mgr. A. Suys, medeoprichter en bestuurder Heilig Land Stichting en pastoor R.K. Parochie De Meerwijk.
Archief Centrum voor Plaatselijk Vormings- en Ontwikkelingswerk voor Volwassenen Nijmegen.
Archief F.H.M. van Spaendonck, juridisch secretaris van de Nederlandse kerkprovincie.
Archief Kees van Beek, geestelijk bestuurder Heilig Land Stichting en pastoor R.K. Parochie De Meerwijk
Archief Platform Nederlandse Diakens.
Archief R.K. Parochie De Meerwijk te Heilig Landstichting.
Archief Redactie De Roerom, maandblad voor zingeving en religie.
Archief Redactie Trajecta, wetenschappelijk tijdschrift.
Archief Stichting Nieuwegen.
Archivalia Erik Jurgens, politicus PPR en PvdA.
Archivalia Bezinningscentrum de Zwanenhof en diens voorgangers.
Archivalia Geertje Linensoenen Kandou, interviewproject t.b.v. Gedeeld Erfgoed
Archivalia Herman Helsloot, priester.
Archivalia Stichting Nederlands Katholiek Ondernemers Verbond, afdeling Zuid.

Archivalia Toon Riemen, vakbondsbestuurder.
Archivalia Truus Hof, aantal jaren patiënte in verschillende katholieke herstellingsoorden.
Archivalia Willem Huberts, biograaf Wouter Lutkie.

Aanvullingen op archieven in 2022

Archief Industriebond NKV.
Archief Nederlandse Katholieke Sportfederatie.
Archief Scouting Nederland.
Archief Ton Nuij, priester en wetenschappelijk medewerker KASKI.
Archieven diverse studentenorganisaties.
Collectie de Bourbon de Parme.
Collectie Heilig Land Stichting.
Collectie Herderlijke Brieven.
Losse archivalia.

Aanwinsten beeld, geluid en voorwerpen in 2022

Fotomateriaal

Digitale foto's van retraitshuis Zwanenhof (redemptoristen).
Fotoschenking van dhr. Ton van Schaik van
o.a. het Eucharistisch
Congres in 1924 en 50 jaar
Grootseminarie Rijsenburg.

Elisabeth van Thüringen. Ontwerp muurschildering voor de St. Elisabethkapel te Amsterdam
Schilder: Cees Dunselman.

Groepsfoto bedevaart Lourdes.

Foto's Katholieke Jeugdbeweging uit de nalatenschap van Riet Waser, club- en cursusleidster bij de Katholieke Jeugdbeweging.

Panoramafoto van grootseminarie Rijsenburg uit 1946.

Plakboeken met foto's van (katholieke) begrafenissen en bijbehorende krantenknipsels van directeur H. v.d. Hoek van de RK Begrafenisvereniging te Utrecht.

Fotoalbum met foto's van de woning van pater Henri de Greeve s.j. in Berg en Dal, met foto's gemaakt door de Nijmeegse fotograaf en filmmaker Arie Onderdenwijngaard.

Doos met filmstroken plus 20 begeleidende boekjes (Lumen en Polygoon).

Foto's plus feestgidsje priesterwijding Martien Gerritsen.

Foto-albums met foto's van priester Jan van Renswoude.

Affiches, prenten en religieuze kunst

Reeks affiches van studentenkoor Alphons Diepenbrock.

Affiche met paus Leo XIII.

Enkele religieuze wandplaten uit de reeks van Jos. Speybrouck.

Serie posters getiteld 'Laagvliegers' door kunstenaar Ignace Schretlen.

Diverse prenten afkomstig uit de collectie van het redemptoristenklooster te Wittem.

Linosenen van kunstenaar Elly Kuipers: Parabels, Oude Testament, Nieuwe Testament.

Verzameling ontwerptekeningen van het katholieke borduuratelier Sträter uit Hilversum.

Tekeningen Jan Dunselman geschonken door achterkleinzoon Hans Dunselman.

Aanvullingen op de collectie Jan en Kees Dunselman met privéstukken van Marjan Dunselman.

Diverse devotieprentjes en andere devotionalia.

Voorwerpen

Tafellaken van kardinaal Van Rossum, dat hij cadeau kreeg bij gelegenheid van zijn 50-jarig priesterfeest. Schenking van het redemptoristenklooster in Wittem.

Studentenbaret van studente H.A. (Jettie) Derksen, 1938.
 Tegel met Maria Sterre der Zee.
 Geschilderd portret van Herman Schaepman.
 PPR-propagandamateriaal geschonken door H. Wubbolts.
 Penning 1853, geschonken door Vefie Poels.
 Bedieningskoffertje (voor ziekenzalving).
 Wassen medaille *Agnus dei*.

Audiovisueel materiaal

Interviewfilms (digitaal) rond priester Herman Helsloot.
 Cassettebandjes van 'new age jezuïet' Karel Douven, overgenomen van RAN.
 Cassettebandjes en minidisks met missie interviews van Jan Willemsen (Nederland, Ghana, Tanzania) in het kader van zijn boek over Memisa en Medicus Mundi.
 Reeks van ruim 100 cassettebandjes met ingesproken brieven van zanger Jules de Corte, in de periode 1979-1990 verstuurd aan Ignace Schretlen.

Publieksactiviteiten 2022

8 april | boekpresentatie *Weer werk!*
 22 april | Ariëns-lezing *Van League of the Cross naar Kruisverbond*.
 9 mei | officiële overdracht familiearchief de Bourbon de Parma.
 25 mei | symposium *Bedevaart in kaart*.
 9 september | boekpresentatie en symposium nieuwe biografie Dr. Herman Schaepman.
 10 september | open monumentendag: katholieke vlooiemarkt.
 17 september | ontmoetingsdag R.K. migranten.
 22-23 september | Trajecta-congres *Bouncing Back: The Return of Missionaries in the Low Countries*.

27 september | bijeenkomst Ongekende Jaren: kerk en milieu.
 3 november | symposium PPR.
 25 november | boekpresentatie *De tovenaars van Timur. Het leven van Henk van Wissing svd*.
 30 november | seminar *Building trust: conducting research among and with Christian migrants*.

Bestuurlijke inzet

Lid adviesraad Anton van Duinkerkenstichting (Hans Krabbendam).
 Bestuurslid C.J. de Vogelstichting (Hans Krabbendam).
 Redactie *Documentatieblad voor de Nederlandse Kerkgeschiedenis na 1800* (Lodewijk Winkeler).
 Bestuurslid Stichting Echo (Marieke Smulders).
 Historische Commissie CDA (Hans Krabbendam).
 Historische Commissie Radboud Universiteit (Hans Krabbendam).

Portret Schaepman waarbij een foto op canvas is overgeschilderd.

Bestuurslid programma Radboud
Erfgoed (Hans Krabbendam).
Penningmeester Stichting Oecumenische
Studentenkerk Nijmegen (Hans
Krabbendam).
Redactielid *Trajecta* (Hans Krabbendam).
Bestuurslid Verband van Katholieke
Maatschappelijke Organisaties (Hans
Krabbendam).

Publicaties 2022

Christoph van den Belt, Hans Krabbendam,
Marieke Oprel (red.), *De Politieke Partij
Radikalen, 1968-1990. Macht uit het
zadel* (Amsterdam 2022).
Andreas Caspers, Peter Altena, *Weer werk!
De Nijmeegse vakbeweging en de
opkomst en neergang van de Nijmeegse
industrie 1945-1990* (Nijmegen 2022).
Eric Corsius, Jan Hafmans C.Ss.R., Eduard
Kimman SJ, Hans Krabbendam, Marit
Monteiro, Peter Nissen en Vefie Poels,
*De wondere wereld van het Vaticaan.
Perspectieven op kardinaal Van Rossum*,
(Nijmegen 2022).
Ton Crijnen en Ina Herbers, *Een groot
emancipator. Mgr.dr. Herman
Schaepman, politicus en dichter (1844-
1903)*, (Nijmegen 2022).
Jeffrey Huntjens-Baetsleer, 'De
Watersnoodramp door een cameralens',
in: *Ex Tempore* (2022), nr. 3.
Jeffrey Huntjens-Baetsleer, diverse columns
in *Katholiek Nieuwsblad*.
Renate Stapelbroek, *Ter herinnering aan...
Bidprentjes van Nederlandse
emigranten in en uit Brazilië (1948-
2021)* (2022).
Pieter van Wissing, *De Tovenaar van Timor.
Het leven van missionaris Henk van
Wissing svd* (Nijmegen 2022).

Wetenschappelijke Adviesraad

Prof. dr. Marit Monteiro (voorzitter),
hoogleraar Religiegeschiedenis,
Radboud Universiteit.
Prof. dr. Kim Christiaens, directeur KADOC
en hoogleraar Geschiedenis, Universiteit
Leuven.
Prof. dr. Theo Engelen, hoogleraar
Historische Demografie, Radboud
Universiteit.
Prof. dr. George Harinck, hoogleraar
Geschiedenis van het Neocalvinisme,
Vrije Universiteit Amsterdam.
Dr. Alexander van Kessel, onderzoeker
Centrum voor Parlementaire
Geschiedenis, Radboud Universiteit.
Dr. Marijke Kral, Lector Learning and
teaching with ICT, Hogeschool Arnhem
Nijmegen.
Prof. dr. Fred van Lieburg, hoogleraar
Religiegeschiedenis, Vrije Universiteit
Amsterdam.

Bestuur Vrienden van het KDC

Drs. Rogier Moulen Janssen (voorzitter),
voormalig secretaris van de Konferentie
Nederlandse Religieuzen.
Bas van Nieuwland (secretaris), student
geschiedenis Radboud Universiteit.
Mr. drs. Dick Wijte (penningmeester),
rechter en voormalig burgemeester
IJsselstein.
Prof. dr. Sophie van Bijsterveld,
hoogleraar Religie, recht en
samenleving, Radboud Universiteit en
voormalig lid van de Eerste Kamer (CDA).
Prof. dr. Margot van Mulken, hoogleraar
Internationale bedrijfscommunicatie en
decaan Radboud Universiteit.
Drs. Manon Vanderkaa, interim manager,
bestuurder, toezichthouder bij diverse
organisaties.

KATHOLIEKEN,

VOLTOOIT

UW

EIGE

UNIVERSITEIT

KDC

KDC-medewerkers 2022

Dr. Christoph van den Belt:

projectredacteur PPR

Milou van der Berg, MA:

instituutssecretaris

Drs. Sanne Bergs-Reijnen: collectie beeld
& geluid

Matthyn van den Broek: depot

Drs. Collin Burgemeestre: digitalisering en
ontsluiting beeld & geluid

Andreas Caspers, MA: archiefontsluiting

Dr. Maaïke Derksen: themaleider koloniaal
erfgoed / gedeeld erfgoed delen

Dr. Gerard Dierick: BKNP

Drs. ing. Harmen Ganzevles: digitalisering
en ontsluiting beeld & geluid

Dr. Egbert ter Heine: ten geleides collectie
beeld & geluid

Margarita Garé: diverse projecten

Drs. Tim Graas: kunsthistorische collectie

Gerry Hermkens: bibliotheekcollectie

Jet van Heijster: fotocollecties

Marcel Hofmans: bibliothecaris

Jeffry Huntjens-Baetsleer, MA:
procesondersteuner, publiciteit, digitale
ontwikkeling

Josine Joosten: archiefontsluiting

Dr. Bas Keijser, boekbinder

Jos Kersbergen: archivaris

Dr. Lily de Klein: archief Phocas

Gerna Koning: archiefontsluiting

Marjon Kootkar: archiefontsluiting

Dr. Hans Krabbendam: directeur

Frans Kroonenberghs: ontsluiting archief
RK huisvestingscomité en collectie
bedevaarten

Drs. Anneloes van Kuijk: themaleider
internationale diversiteit

Dr. Otto S. Lankhorst: eindredactie BKNP

Dr. Peter Jan Margry: gastonderzoeker
collectie bedevaarten

Drs. Michaela van Montfort-Kreuzer:
fotoarchief

Carlijn Navest-Folmer: infobalie en
secretariaat

Bas van Nieuwland: inventarisatie archief
kardinaal A.J. Simonis

Anneke Nuij-Pruijn: bibliotheek en beeld
& geluid

Dr. Marieke Oprel: projectredacteur PPR

Drs. Marga Pauwels: ontsluiting archief
RK huisvestingscomité en collectie
bedevaarten

Dr. Jan Peet: onderzoek liturgische ruimtes
Radboudumc

Drs. Ramses Peters: archivaris

Dr. Vefie Poels: collectiespecialist
bibliotheek en adjunct-directeur

Bert Roelofs: archiefontsluiting

Thea Rothuis: dataverwerking

Guus van Rijswijk, MA: archiefontsluiting

Faty Samba: archiefontsluiting en
digitalisering

Jacques Schellings: transcriptie
Zouavendagboeken

Kees Slijkerman: collectie religieuze
bewegingen

Drs. Renate Stapelbroek: internationale
diversiteit

Jessica Smith: infobalie en administratie

Drs. Marieke Smulders: collectiespecialist
bibliotheek en beeld & geluid

Eva van Teeseling, bibliotheek

Michel Teulings: ontsluiting (foto)collectie
Van Paridon

Drs. Geert Vink: ontsluiting archief
RK huisvestingscomité en collectie
bedevaarten

Drs. Lillian Waanders: kunstcollecties

Dr. Cees Willemsen: onderzoeker
Kansfonds

Dr. Lodewijk Winkeler: projectleider Ten
geleide's

Op volgende pagina: Priesters in de →
sneeuw op het Sint-Pietersplein in
Rome | Fotograaf: L. Freed

